

» Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu (MT. 4, 4)«

DUMINICA A 28-A DUPĂ RUSALII

a Sfinților Strămoși – Pilda celor poftiți la cină

APOSTOL. COLOSENI 3, 4-11

Fraților, când Hristos, Care este viața voastră, Se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru slavă. Drept aceea, omorâți mădulele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este închinare la idoli, pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, în care păcate ați umblat și voi odinioară, pe când trăiați în ele. Acum, deci, lepădați și voi toate acestea: mânia,

iuțimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de rușine din gura voastră. Nu vă mințiți unul pe altul, fiindcă v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu cel nou, care se înnoiește, spre deplină cunoștință, după chipul Celui ce l-a zidit, unde nu mai este elin și iudeu, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate și întru toți, Hristos.

EVANGHELIE. LUCA 14, 16-24

Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți; și a trimis la ceasul cinei pe slujitorul său ca să spună celor chemați: Veniți, că, iată, toate sunt gata! Și au început toți, câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Am cumpărat un ogor și trebuie să ies ca să-l văd; te rog, iartă-mă. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni. Și, întorcându-se,

slujitorul a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci și pe neputincioși, și pe orbi și pe șchiopi adu-i aici. Și slujitorul a zis: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit, și tot mai este loc. Și a zis stăpânul către slujitor: Ieși la drumuri și la garduri și silește-i să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Niciunul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea.

TÂLCUIRI

Păcatul nu vine niciodată din afara omului, ci din inima lui pornește

Sufletul omului este mireasa lui Dumnezeu, a Mirelui ceresc. Toată viața noastră este o pregătire pentru această unire mistică, contopire și unire cu Dumnezeu. Dar această mireasă, sufletul, trebuie să se silească să placă Mirelui Hristos, cu nimic să nu-L scârbească, iar trupul în care sălășluiește sufletul trebuie și el să fie demn de această mare cinste, să fie un vas curat al Duhului, căci este imposibilă curățenia și sfințenia unuia fără a celuiilalt. Sufletul nu se poate sfinți dacă trupul nu trăiește în curățenie, iar trupul nu poate fi curat dacă sufletul este bântuit de gânduri necurate. Unul pe altul se purifică și împreună se vor uni cu

Dumnezeu la înviere, când trup și suflet vor fi proslăvite, așa cum a fost Hristos pe Tabor. Dar vai de sufletul care cade din har și moare, căci mare întristare se face pentru el în Ceruri! Așa vorbește Ezechiel în profeția lui despre sufletul căzut și „găsit gol în pustie“. Așa a căzut poporul evreu și a fost părăsit de Dumnezeu și dat pradă răutății neamurilor. Mulți sfinți au căzut, deși primiseră darul Duhului Sfânt, dar apoi nu au mai dus o viață curată și dragostea lor a scăzut și „căderea din urmă a fost mai mare“, căci satana aceasta a urmărit neîncetat: să-i înșele, dacă este cu puțință, chiar și pe cei aleși; iar această străduință a lui va fi aceeași, până la sfârșitul veacului. Pe însuși Hristos a îndrăznit diavolul să-L ispitească, pe Fiul lui Dumne-

zeu, atâta libertate i s-a dat! De aceea, permanent să luptăm cu frică pentru mântuirea noastră, căci orice secundă de neatenție este prilej de biruință și de pătrundere în sufletele noastre a celui viclan. Nimeni niciodată să nu se mândrească cu harul pe care l-a dobândit, să nu fie sigur de el însuși niciodată. Tocmai această siguranță de sine o dorește satana; mândria este păcatul cel mai subtil care zace în fiecare din noi. Acesta a fost primul păcat care l-a prăbușit pe lucifer din Cer, și după el a căzut Adam, amăgit de aceeași siguranță de sine. Mai ușoare sunt celelalte păcate grosolane, ce se pot îndepărta și se pot ierta decât trufia care stă ascunsă în sufletul nostru. Numai smerenia o poate scoate afară. Darul Duhului Sfânt se dă, dar se și ia înapoi de către Dumnezeu. Omul care se ambiționează, care ține la părerile sale, considerându-le întotdeauna drept cele mai juste, acesta cu siguranță pierde Duhul Sfânt, căci a pierdut smerenia. Pavel se temea de el însuși să nu cadă, zicând: „Pentru ca nu cumva, după cum am predicat altora, să mă găsesc pe mine însumi inconsecvent”. Ce frică avea el deci! Iar

noi ne mândrim, ne credem ajunși pe treptele cele de sus ale desăvârșirii și judecăm fără milă greșalele fraților noștri. Când îl vedem pe aproapele nostru căzând, să fim atenți să nu cădem și noi, iar nu să-l judecăm. Să nu disprețuim harul din noi, neglijând munca noastră continuă de curățire. Să nu judecăm pe nimeni, nici pe cei răi și stricați, să nu-i criticăm, să-i vedem curați și drepti, așa cum ar trebui să fie și să ne rugăm neîncetat pentru îndreptarea lor, căci încă „nu știi ce fac”. Așa privește cel curat cu inima pe toți cei din jurul lui. Pentru ochiul curat, toate sunt curate. Ca pe niște bolnavi trupește, de care ni se face milă, să-i privim pe bolnavii sufletești. De multe ori, fără ca noi să știm, în acești oameni aparent stricați în ochii lumii se ascund sfinți de-ai lui Dumnezeu, sau viitori sfinți. Cei ce se tem de Dumnezeu sunt stăpâni peste toate, chiar și peste moarte. Nu au frică de nimic și de nimeni în afară de Dumnezeu. La înviere, corpul omului va reveni din nou la forma în care a trăit pe pământ, căci scris este: „Nici un fir de păr nu se va pierde”. Toate vor fi luminoase, spiritualizate. Fiecare om

va fi cel care a fost pe pământ. Fiecare își va primi plata sau pedeapsa, așa cum a meritat, în același trup în care a trăit. Greșită este credința topirii tuturor sufletelor în Dumnezeu, și a celor buni, și a celor răi. Acolo unde se află Du hul Sfânt, acolo se ivește și lupta cea grea. Unde nu este cruce și durere nu este nici Duhul. Toți profeții și sfinții au fost prizoniți. Cei ce nu suferă prigoane degeaba cred că au primit harul; nu au nimic! Numai crucea este semnul coborârii harului. Iisus ce exemplu ne-a dat, ce fel de suferință a trimis Tatăl peste El? „Îi veți avea de dușmani pe cei din casa voastră“. Iisus a fost omorât de poporul Său. Iudeii n-au fost prizoniți, semn că Duhul Sfânt Se retrăsese de la ei. Doar creștinii au fost martiri, căci este necesar ca adevărul să fie prigonit. Păcatul nu vine niciodată din afara omului, ci din inima lui pornește. Provocarea vine din afară, dar consimțirea sau acceptarea momelii exterioare se produce înlăuntrul omului, în mintea și în inima lui. Numai rugăciunea alungă gândurile ispititoare și păstrează inima curată. Greșită este credința că, o dată ce Hristos S-a răstignit ca să șteargă păcatele lumii, ele au și dispărut, iar noi suntem gata mântuiți prin jertfa Sa. Câți creștini botezați, care au primit harul prin botez, continuă încă să ducă o viață urâtă, și câți creștini din biserici n-au încă inima curată! Păcatul rămâne în lume, a rămas și după jertfa lui Hristos. El a venit doar să ne arate cum îl putem noi distruge, ne-a dat metoda vizibilă, palpabilă de a alunga păcatul din trupurile și sufletele noastre, de aceea El este denumit Mântuitorul lumii. Căci nimeni nu va mai putea spune niciodată că păcatul a fost mai tare ca el și că n-a știut cum să-l biruiască. La judecată, nimeni nu se va mai putea justifica. Însuși Hristos spune că cei din Sodoma și Gomora încă vor mai avea vreo scuză, pentru că au trăit înainte de venirea Lui. Omul simplu, care își pleacă genunchii cu frică și umilință la rugăciune, reușește să coboare pacea în sufletul lui, liniștea întregii lui ființe, și încetul cu încetul capătă o cunoștință și o înțelepciune pe care cei plini de cultură și inteligență n-o pot căpăta și n-o pot pricepe. Omul simplu și curat este ocupat cu tainele dumnezeiești și are groază de strălucirile pământului, pe care le consideră un gunoi pe lângă ceea ce simte el în sufletul lui. Satana lucrează și ispitește în mod diferit pe fiecare om și mai ales îl provoacă în punctul lui cel mai slab, cel mai delicat, cel mai lipsit de apărare. De aceea și spune Iisus: „Privegheați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită“. Cine

gustă harul ceresc să nu se lenevească, să nu-și închiuie că a ajuns sus și nu mai are ce câștiga, ci să se muncească mereu, fără încetare, pentru a păstra acest har – har care străbate trupul și sufletul deoptrivă. Tot astfel păcatul stăpânește toate membrele fiilor întunericului, căci „din inimă ies gândurile cele rele“. Cei care se cred drepti pentru că nu simt nici o poftă, dar nici calea lui Dumnezeu n-o urmează, se înșală pe ei înșiși. Căci, la prima provocare, se aprind și sunt învinși de păcat în gânduri și în inimă, chiar dacă practic nu-l împlinesc. Curățirea adevărată nu este cea exterioară, a trupului, ci cea interioară, a minții și a inimii. În cel curat și Domnului îi place să locuiască, și acela devine un om ceresc care se poate jertfi pe sine însuși. De aceea omul depășește în vrednicie toate creaturile, căci în nici una nu se coboară Dumnezeu decât în om; nici chiar în îngeri. Nici o creatură nu se poate schimba prin propria ei voință. Plante, animale, stele, toate și toate câte se văd nu au voința liberă și personală; omul singur are voință. De aceea el are chipul și asemănarea lui Dumnezeu, Cel ce a hotărât creația prin voință. Omul poate hotărî singur, prin propria voință, ceea ce voiește, răul sau binele – nimeni nu-l oprește; el este liber. Cel care voiește se poate înfrâna de la pofte și vicii și mintea lui învinge răul din el. [...] Toate creaturile: mielul blând, lupul răpitor, vulpea vicleană, șarpele veninos etc, au același tip de fire. Numai omul poate avea două firi: un om poate fi ca un miel blând și se lasă sfâșiat, iar altul poate fi ca un lup răpitor. Amândoi sunt însă din aceeași specie. Unul își stăpânește gândurile rele iar celălalt nu, deci unul se luptă să primească harul iar celălalt nici nu se sinchisește și așteaptă să-i vină de-a gata. Trebuie deci să căutăm lumina pentru a fi luminați, iar nu să stăm liniștiți în întuneric, așteptând ca lumina să vină singură la noi. „Căutați și veți găsi; bateți și vi se va deschide; cereți și veți primi“ – spune Iisus. De aceea creștinii sunt străini de lumea aceasta, pentru că mângâierea lor vine din altă parte. Bucuria lor sunt lacrimile de pocăință, pacea duhului ceresc, nădejdea în bogățiile viitoare din Ceruri. Disprețuiți și respinși, ei sunt totuși fericiți, nemandorind iubirea și aprecierea oamenilor. Dar vai de creștinul care se bizuie pe darul Duhului Sfânt care, de fapt, nu-i aparține lui personal, ci numai ostenețelor de care s-a învrednicit mai înainte. Cel care consideră Duhul Sfânt ca pe o bogăție a lui personală îl pierde cu siguranță și cade din nou pradă firii lui păcătoase. Amăgirea șarpelui

este foarte perversă și „subțire”, nici nu se simte; din contră, pare o formă de evlavie și de sfințenie. Chiar și cu gândul se poate comite păcatul; acolo în minte se dă lupta cea grozavă și nevăzută. Acolo se împlinește adulterul. Cel ce nu este atent la gândurile lui și nu știe cum și pe care să le alunge imediat, acela păcătuiește neconștient, nevăzut de nimeni; dar, vai!, la judecată totul va țâșni în afară, tot ce este ascuns în inimile și în mințile oamenilor. Cei încercați și experimentați nu se întristează în nenorociri, în suferințe și mizerii. Nimic nu-i mai poate surprinde. Ei privesc sărăcia ca pe o bogăție, postul ca pe o plăcere, ocară și batjocura ca pe o cinste. Iar când dau peste belșug, peste avere, peste multumire trupească, peste cinste, atunci ei se tem și fug de acestea ca de foc! Dumnezeu ne-a pregătit Împărăția. El este gata să ne-o dea în orice clipă, dar noi nu suntem gata încă s-o primim. Avem zeci de motive de invocat, zeci de amânări de făcut. Oare nu este drept că cel ce i-a poftit pe musafiri și a pregătit masa să se supe pe musafirul care n-a venit și s-a scuzat, ca cel ce și-a cumpărat boi sau cel ce și-a luat nevastă și n-au putut veni la prânzul Domnului, din Evanghelie? Omul, nenorocitul, nu-și dă seama ce fericire și bogăție îl așteaptă în Ceruri la sfârșitul lumii. Se îndoiește de făgăduința lui Dumnezeu. Nu are încredere în promisiunile Lui, de aceea nici nu luptă împotriva satanei, ci se lasă ispitit de acesta. Toate nenorocirile pământești sunt, ușor de suportat la gândul bucuriilor cerești. Dar cine mai crede în ele, cine le mai așteaptă și le mai dorește?! Oamenii par cu toții asemănători, după chip și trup; și totuși, cât de diferiți sunt între ei! Aparent formăm o unitate, o umanitate, dar în realitate suntem atât de dezbinați! Ceea ce se petrece în inimă face unitatea, iar nu înfățișarea din afară. În inimă se află viața și moartea; acolo este vrednicia, acolo răutatea, iar adevăratul om este cel ascuns vederii trupesti. Inima este palatul lui Hristos. Inima este corabia sufletului, condusă de căpitanul minții. Mentea guvernează gândurile, ca un conducător de cai care strunește hățurile,

Sf. Clement Alexandrinul

întoarce căruța acolo unde vrea. Cel ce știe s-o conducă bine nu se lasă mânat de animale. De la căderea lui Adam, șarpele s-a furișat în sufletul omului și s-a făcut stăpân pe el, a devenit ca un al doilea suflet, de care bietul om nu-și dă seama. De ceea răsar gândurile necurate în minte și poftele cele rele pe care omul le crede normale și bine de împlinit. Dar adevărul nu este acesta. Iisus spune: „Cine va vrea să-și scape sufletul, îl va pierde” și „Cine nu-și urăște sufletul său nu este discipol al meu”, sau „Cine își iubește sufletul îl va pierde”. Sufletul său este stricat de păcatul ce s-a furișat într-însul de la căderea lui Adam. Așadar, cel care face voia sufletului său face voia șarpelui ce-l stăpânește. Însă cel ce se supără pe poftele sufletului său, îl ceartă, se luptă cu gândurile rele ce-i vin în minte și-i provoacă inima să dorească ceva, unul ca acesta primește ajutor de la Dumnezeu, devine curat prin lupta nevăzută, se înalță și se îndumnezeiește, ajunge fiu al lui Dumnezeu și primește pecetea Duhului Sfânt, care-l va alege la învierea din morți ca moștenitor al Împărăției Cerurilor. Cine a gustat din Duhul Sfânt are și bucurie și

mângâiere, dar și frică și cutremur; și veselie mare, dar și lacrimi neîncetate. Se întristează pentru ei și pentru tot neamul lui Adam, căci firea tuturor este stricată. Lacrimile de pocăință le devin însă înviore și dulceață. Însă dacă omul care s-a făcut părtaș al harului este mândru, sigur de puterea lui, crezând că poate ajunge chiar să facă minuni și să învie morții, acela n-are sufletul curat și pregătit, ci este înșelat de diavol. Nu este sărac cu duhul, nu este smerit, dar el însuși n-o știe și se crede smerit. Adevăratul semn al pecetei Duhului Sfânt este umilință totală, încercarea de a rămâne ascuns ochilor oamenilor, iar nu a dori să se arate tuturor. Și chiar dacă ar poseda el toate darurile, al facerii de minuni, al vindecărilor, al cuvântărilor, al postirii, al rugăciunii nesfârșite -, pe toate și le ascunde de ochii lumii și se consideră a fi praf și cenușă, nevrednic de nici o faptă bună. Cu cât gustă ei mai mult din Dumnezeu, cu atât sunt mai flămânzi și iu-

besc mai mult singurătatea, și nu lumea, pentru că numai în singurătate pot vorbi cu Dumnezeu liniștiți. Acesta este adevăratul semn al creștinului curat, iar nu lăudăroșenia acelor care se consideră ajunși la putere și la forța de a-i schimba pe alții; aceștia sunt amăgiți de satana. Moartea adevărată nu este cea a trupurilor, cea exterioară, ci moartea cea ascunsă, cea a omului interior. Cine a trecut însă din moarte la viață în cele ascunse ale sale, acela, chiar dacă trupul lui se distruge, el rămâne viu în vecii vecilor. Și trupurile unora ca aceștia se refac la loc în strălucire, căci ele sunt sfințite de duhul care a trăit în ele. De aceea creștinii nici nu pomenesc cuvântul „moarte”, ci se roagă pentru odihna „celui adormit”. Trupurile creștinilor nu se pierd. Moartea este lăsată de Dumnezeu, în marea Lui înțelepciune, ca un prag de trecere în veșnicie a celor ce au dorit în mod liber aceasta. Ea este punctul în care se triază sufletele, după propria lor voință – unde a dorit fiecare să meargă: în moartea veșnică sau în viața veșnică. Dumnezeu nu silește pe nimeni, ci respectă voința fiecăruia. Omul se dezvoltă în cele duhovnicești cu încetul, precum o sămânță care crește în pământ, precum o plantă care dă fructul târziu, când se coace, după ce au bătut-o vânturile și ploile! Tot așa se dezvoltă și omul interior, omul duhovnicesc, acolo unde este nevoie de atâta înțelepciune și finețe; puțin câte puțin ajunge el om duhovnicesc. Nu dintr-o dată se schimbă un suflet; este imposibil acest lucru! Numai îndelunga experiență îi dă statornicia și siguranța în cele duhovnicești. Școala se învață pornind de la semne, în clasele primare, urmând apoi liceul, facultatea și specializarea; nu se află totul dintr-o dată. Dacă lumea văzută are atâtea trepte de înaintare, cu atât mai multe are lumea nevăzută! Desăvârșit ajunge doar cel care a trecut multe examene. Cei ajunși la ultimele probe poartă în minte și în inimă semnul crucii, și tot ceea ce există în lumea aceasta este pentru ei gunoi, deșertăciune... Pentru că vrednice de admirat pentru ei nu mai sunt decât comorile cerești. Omul care îl simte pe Dumnezeu în inima sa a descoperit comoara comorilor, nu mai doreș-

Sf. Macarie Egipteanul

te nimic, pentru că are el însuși o avere ce nu se pierde; sufletele oamenilor prețuiesc mai mult decât toate creaturile și tot universul. Numai în om Se odihnește Dumnezeu. Cea mai mare demnitate a omului este prețul sufletului său. Toate comorile pământului nu-l pot plăti, numai Dumnezeu Însuși îl poate răscumpăra. Nici îngerii n-au fost capabili să mântuiască sufletele oamenilor. Prețul sufletului nostru este Însuși Dumnezeu; de aceea a și venit El pe lume, ca să plătească acest preț pentru creatura Lui iubită. Căci nu mai cele asemănătoare se pot răscumpăra între ele. Dumnezeu Ziditorul, prin Fiul Său Iisus Hristos, a venit să-l răscumpere pe om și Și-a răstignit propriul suflet pe Cruce pentru a împlini aceasta, atât de mare a fost dragostea Lui pentru sufletul omului. Cel nemuritor a hotărât să moară pentru om, iar sufletul dreptului este slujit de îngerii lui Dumnezeu (exemplul lui Elisei). Iar după cum în lumea văzută regii și împărații nu sunt serviți decât de oameni aleși, iar pentru primirea lor se pregătesc palate împodobite, tot așa sufletele care-L slujesc pe Dumnezeu sunt suflete alese și casele lor sunt permanent înfrumusețate cu toate virtuțile. Unde casa sufletului este curățită pe deplin, acolo vin Domnul și îngerii să se odihnească! Dumnezeu Însuși și cetele îngerești luptă pentru sufletul ales împotriva duhurilor răutății, atât de mult este prețuit sufletul omului. Dacă însă omul este ușuratic și se încrede doar în bunătatea și milostivirea lui Dumnezeu, continuând să trăiască în lenevie și păcat, crezând că tot va fi iertat, se înșeală și disprețuiește iubirea Tatălui pentru el. Neatenția dă prilej duhurilor rele să intre în casa sufletului și să o pustiască. Mulți oameni ce duc o viață corectă în aparență și practică cultul religios cu conștiinciozitate sunt liniștiți în conștiința lor că merg pe drumul cel bun. Se înșeală însă, necăutând să analizeze ce se petrece în inima lor! Acolo trebuie să fie adevărata corectitudine, nu numai în comportările exterioare, care de foarte multe ori sunt false, ipocrite. Nu întotdeauna aparenta evlavie este urmare a sfințeniei inimii. Păcatul stă ascuns și țâșnește din

când în când, prin diferite gânduri, în mintea omului. Cine nu duce lupta cu gândurile nu luptă cu satana și, mai curând sau mai târziu, aceste gânduri rele se vor revărsa și în afară și-l vor conduce pe cel aparent corect la păcate fățișe. Răul este ca un izvor ce țâșnește neîncetat. Așadar, sufletul trebuie să se silească în permanență să oprească valurile răutății care vin peste el sub formă de gânduri încă de la început. Toată lumea cea văzută este permanent în mișcare, în agitație, în luptă. Nimeni nu cunoaște însă cauza acestor nesfârșite tulburări, care sunt opera satanei. În lumea nevăzută a gândurilor omenești tot satana lucrează și tulbură. El este stăpânitorul lumii acestuia, văzute și nevăzute. Oamenii nu știu, nu-și dau seama, ba încă nici nu vor să știe, că sunt permanent purtați de o putere străină și li se pare firesc tot ceea ce, de fapt, este contrar adevăratei lor firi, create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Întreaga omenire, săraca, este amar și înșelată de satana. Numai cei luminați, care au câștigat pacea lui Hristos, știu și simt de unde vine toată agitația lumii. Răul a pus stăpânire pe lume prin plăcerea pe care o provoacă trupurilor și sufletelor. Este ca un foc ce aprinde inima și apoi coboară prin toate mădularele trupului, îndemnându-l la desfrânare, iar păcatul săvârșit creează

obișnuință, încât omul nu mai este capabil să iasă din el decât cu mare, foarte mare greutate. La fel se întâmplă cu patimile: toate devin ca niște munți ce apăsă sufletul, îl îngreunează, îl strivesc de pământ, nu-i mai dau libertatea să se înalțe spre Dumnezeu. Cât de mult îngreunează sufletul lăcomia, îmbuibarea, ca și beția, și toate trei stârnesc pofta desfrânării în om, chemându-se una pe cealaltă. Patimile ard sufletul omului ca niște săgeți de foc, distrugându-l, omorându-l. Cei prudenți însă, când simt aceste patimi că se nasc în ei, se înfurie pe ele, se luptă cu ele și satana nu mai are putere asupra lor. Cei sărați cu sarea cea cerească sunt foarte puțini și numai decît sunt cunoscuți cei ce vorbesc din comoara Duhului Sfânt, iar viețile lor sunt exemple de sfințenie; aceștia sunt vasele alese ale lui Dumnezeu. Cel ce vorbește fără să fie condus de lumină și harul cerească nu poate convinge mintea oricui. Este nevoie de muncă și osteneală multă pentru a transforma inimile oamenilor.

Sf. Macarie Egipteanul
Pocăința sau Întoarcerea la Dumnezeu.
Extrase din Omiliile duhovnicești
Editura Bizantină, București

GÂNDUL ZILEI

Agapa, este în realitate, o hrană cerească, un ospăț al Cuvântului. Agapa sau dragostea (lb.gr), toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată (1 Cor. 13, 8) iar fericit este cel ce va prânzi în împărăția lui Dumnezeu.

SF. CLEMENT ALEXANDRINUL